

Όλα σχετίζονται με τη χρηματοδότηση; Μαθήματα κοινωνικής ένταξης παιδιών με αυτισμό από ένα σχολείο στην Ελλάδα

Καθώς πλησιάζουμε στην **Παγκόσμια Ημέρα Αποδοχής του Αυτισμού**, δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι οι σκέψεις μας στρέφονται προς τα τρέχοντα ζητήματα της εκπαίδευσης και της κοινωνικής ένταξης, ιδίως αν ληφθεί υπόψη ότι, σύμφωνα με τη φιλανθρωπική οργάνωση **Φιλόδοξος για τον αυτισμό**, τα αυτιστικά παιδιά στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι τέσσερις φορές πιο πιθανό να αποκλειστούν μόνιμα από ένα σχολείο σε σύγκριση με οποιαδήποτε άλλα παιδιά.

Την ίδια στιγμή, κάποιοι εκπαιδευτικοί διαμαρτύρονται για την έλλειψη γνώσης και κατάρτισης αναφορικά με τον αυτισμό και φοβούνται ότι απλά δεν έχουν την εμπειρία και τις δεξιότητες που απαιτούνται για να συμπεριλάβουν με επιτυχία τα αυτιστικά παιδιά στην τάξη τους. Ακόμα χειρότερα, έχουν γίνει πρόσφατα στις ειδήσεις πολλές αναφορές σχετικά με τις προτεινόμενες περικοπές της χρηματοδότησης στην εκπαίδευση, με το Ινστιτούτο Φορολογικών Μελετών να προειδοποιεί ότι οι δαπάνες ανά μαθητή αναμένεται να μειωθούν κατά 6,4 τοις εκατό από το 2019-20, αυξάνοντας τους φόβους ότι αυτό θα επηρεάσει αρνητικά την ικανότητα των σχολείων να στηρίξουν τα παιδιά με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες και Αναπηρίες (**SEND**).

Παρά την ζοφερή αυτή κατάσταση, το έργο με τίτλο **Μεταμόρφωση της Αυτιστικής Εκπαίδευσης (TAE)**, το οποίο διεξάγεται από τα μέλη του **Κέντρου Αυτισμού για την Εκπαίδευση και Έρευνα (ACER)** με συνεργαζόμενους εταίρους, παρέχει λόγους ώστε να αισθανόμαστε λίγο πιο αισιόδοξοι για την παροχή εκπαίδευσης στα αυτιστικά παιδιά, στηριζόμενοι στο άκρως επιτυχημένο μοντέλο **Εμπιστοσύνη στην Αυτιστική Εκπαίδευση (AET)** – στην ανάπτυξη του οποίου τα μέλη του **ACER** έπαιξαν καθοριστικό ρόλο. Η ομάδα του **TAE** έχει περάσει τα τελευταία τρία χρόνια αναπτύσσοντας, κατά παραγγελία, προγράμματα κατάρτισης των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα και την Ιταλία.

Ενώ η εκπαίδευση **AET** πραγματοποιείται σε πάνω από 130.000 μέλη του προσωπικού των σχολείων στο Ηνωμένο Βασίλειο, βοηθώντας έτσι να αντισταθμιστούν οι ανησυχίες των εκπαιδευτικών που δεν έχουν την κατάρτιση και την κατανόηση της έννοιας του αυτισμού, οι ομάδες στην Ελλάδα και την Ιταλία ήταν σε θέση να συνεργαστούν με το **ACER** και το **AET** ώστε να προσαρμοστούν τα προγράμματα αυτά στις δικές τους χώρες, με επίκεντρο τα παιδιά ειδικότερα της πρώτης σχολικής ηλικίας.

Πρόσφατα, η βρετανική, η ελληνική και η ιταλική ομάδα **TAE** συγκεντρώθηκαν στην Ελλάδα για μια εβδομάδα συναντήσεων, σεμιναρίων και εκπαιδευτικών εκδηλώσεων. Στο πλαίσιο αυτό, επισκεφθήκαμε τα Ράλλεια Πειραματικά Δημοτικά Σχολεία στον Πειραιά, το προσωπικό των οποίων έχει λάβει την εκπαίδευση **TAE**. Παρά το γεγονός ότι ήμασταν μια πολύ μεγάλη ομάδα, το προσωπικό μας καλωσόρισε

στις τάξεις τους, όπου είδαμε διάφορα προσεκτικά σχεδιασμένα και ενδιαφέροντα μαθήματα και μπορέσαμε να δούμε από κοντά πώς η εκπαίδευση **TAE** θα μπορούσε να ωφελήσει τόσο το προσωπικό όσο και τα αυτιστικά παιδιά.

Αυτό που ήταν εντυπωσιακό ήταν όχι μόνο πόσο συμμετείχαν τα παιδιά στις διάφορες δραστηριότητες, αλλά πόσο επιδέξια εργάζονταν οι εκπαιδευτικοί για να συμπεριλάβουν όλους τους μαθητές της τάξης, και αυτό παρά το γεγονός ότι είχαν στη διάθεσή τους λιγότερους πόρους από ένα τυπικό δημοτικό σχολείο στο Ηνωμένο Βασίλειο. Για παράδειγμα, ένα μάθημα Φυσικής Αγωγής έλαβε χώρα σε ένα τετράγωνο χώρο στο κέντρο του σχολείου, όπου ο μόνος εξοπλισμός ήταν μια μπάλα και ένα κομμάτι ταινίας που η εκπαιδευτικός είχε δέσει από έναν πυλώνα σε έναν άλλο, αλλά ήταν σε θέση να δημιουργήσει με φαντασία μια σειρά από διαφορετικές δραστηριότητες με αυτά τα απλά αντικείμενα, διασφαλίζοντας παράλληλα τη συμμετοχή όλων των παιδιών.

Σε μια άλλη τάξη, είδαμε ένα συναρπαστικό project εικαστικών, στο οποίο συμμετείχαν τα αυτιστικά παιδιά από το ειδικό σχολείο που βρίσκεται δίπλα στα Ράλλεια, χρησιμοποιώντας κυβιστικές τεχνικές για να παραχθεί συλλογικά ένα κοινό έργο τέχνης. Αυτό που παρατηρήσαμε ενίσχυσε το γεγονός ότι, ενώ η κατάρτιση στον αυτισμό είναι σημαντική, η πραγματική ένταξη είναι ουσιαστικά θέμα του μυαλού περισσότερο από ο,τιδήποτε άλλο.

Μετά από χρόνια λιτότητας στο Ηνωμένο Βασίλειο και αυστηρές περικοπές στις δημόσιες δαπάνες, μπορεί να είναι δελεαστικό το αίσθημα μελαγχολίας αναφορικά με τις προοπτικές των παιδιών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες και Αναπηρίες (**SEND**). Και ενώ κανείς δεν θα μπορούσε να ισχυριστεί ότι έχουμε εν μέρει κερδίσει τη μάχη της εκπαιδευτικής ένταξης για τα αυτιστικά παιδιά, αξίζει να εξεταστεί κατά πόσο όλες οι δυσκολίες είναι αποτέλεσμα των ανεπαρκειών της χρηματοδότησης. Ίσως οι δημοσιονομικές δυσκολίες του Ηνωμένου Βασιλείου ωχριούν σε σύγκριση με εκείνες της Ελλάδας, όπου η ανεργία είναι στο 23 τοις εκατό και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο εκτιμά ότι μέχρι το 2060 η χώρα θα έχει χρέη στο τραγικό 275 τοις εκατό του ΑΕΠ. Φυσικά, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι η πρόσθετη χρηματοδότηση για παιδιά με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες και Αναπηρίες (**SEND**) είναι άκρως απαραίτητη στην Ελλάδα, αλλά ίσως μπορούμε να διδαχθούμε από το σχολείο του Πειραιά ότι αν θέλουμε να συμπεριλάβουμε με επιτυχία και να εκπαιδεύσουμε τα αυτιστικά παιδιά, το να είμαστε ανοιχτόμυαλοι, στοχαστικοί και πραγματικά δεκτικοί είναι συστατικά ζωτικής σημασίας.

Δημοσιεύτηκε στις 30 Μαρτίου 2017